

СВЪТУЛКА

нитъ . . . На сутринята следъ такива нощи отивахъ на гроба на Станка, покривахъ го цѣлия съ цвѣтя, лежехъ край него дънъ-два и пакъ заскитвахъ изъ планината.

Дойде есень, застудъ. Изпокъжсанъ, парцаливъ, скитахъ и спѣхъ по пещеритъ изъ планината . . .

Падна снѣгъ. Дойде зима. Животъ миль — не стърпѣхъ се, минахъ отъ другата страна на Балкана и слѣзохъ въ града. Току-що бѣха избѣгали турцитѣ и никой ме не позна, никой ме не попита кой съмъ и какъвъ съмъ. Привъртѣхъ се при рускитѣ войници въ казармитѣ. Облѣкоха ме. Помислиха ме за лудъ и почнаха и да ме хранятъ. Съжалиха ме. Мина се зимата, раззелени се гората, погледнахъ я, сърдцето ми трепна и хайде тамъ . . . Въ Балкана ми е по-леко, по-мило . . . Мисля си, мисля, поплача си, олекне ми . . . Ходя на гроба на Станка, кича го съ цвѣтя и вѣнци, поплача и надъ него.

И започнахъ да живѣя зиме въ града или наблизо въ нѣкая пещера, лѣте въ планината . . . И така прекарахъ вече четиридесетъ години . . . А тежко ми е на душата. Скитахъ и по черкви, и по монастири, нийде покой не намѣрихъ. Ходихъ и на Света-гора дори, пакъ миръ на душата си не найдохъ . . . Сега правя вѣглища, ловя риба, събирамъ пари самъ монастиръ да направя. Надъ гроба на Станка монастиръ да съградя. Чуждо не искамъ, само съ мой трудъ да съградя монастира. Събрахъ съмъ вече малко пари. Въ балкана сѫ въ една пещера. Малко сѫ, ама сѫ съ мой трудъ спечелени . . .

Не зная майка и татко. Изгубихъ младъ и Станка, та балкана обикнахъ повече отъ майка, повече отъ всичко на свѣта . . . Тукъ ми отиде младостта, тукъ ми е и цѣлия животъ. Тукъ познавамъ всѣко камъче, всѣко дрѣвче, всички съмъ обливавъ съ сълзи . . . И тукъ ще съградя моя монастиръ, въ моя балканъ, надъ гроба на Станка. Прощавай, синко! Никому до сега не бѣхъ се изповѣдалъ. И сега те заклевамъ: додето съмъ живъ, никому не казвай това. Отъ три дена те гледамъ младъ, весель, пъргавъ, обичашъ като мене гората, леко ти е на душата . . . Грабна пушката на оня, дето искаше